

Industrial and Organisational

Psychology

2010 April

Arts Psychology TYBA

University of Mumbai

shaalaa.com

26: 1st half, 10-AM(b)

Con. 306-1

Psychology: Paper-VI

Industrial and Organizational Psychology

RV-1924

For Regular Students]

(2 Hours 30 Minutes)

Psychology [Total Marks : 80

For I.D.O.L. Students]

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B.: (1) All figures to the right indicate full marks.
(2) All answers should be written in the same answer book.

For regular students :

- (3) Attempt any two questions from Section I and any two questions from Section II. (Four questions in all for 80 marks).

For I.D.O.L. students :

- (4) Section III is only for I.D.O.L. students. Attempt any two questions from Section I and any two questions from Section II and the question from Section III. (Attempt five questions in all for 100 marks).

Section I

1. Write short notes on any four of the following :— 20
- (a) Rating distortions
 - (b) Uses of performance information
 - (c) Destructive criticism
 - (d) Trainee characteristics
 - (e) Sexual harassment awareness training
 - (f) Job rotation.
2. Define job analysis and explain its uses, types and methods. 20
3. Explain the following additional assessment methods :—
- (a) Interview content and process 10
 - (b) Work sample and situational judgement tests. 10

Section II

4. Write short notes on any four of the following :— 20
- (a) Elements of Vroom's VIE theory
 - (b) Practical issues in goal setting for motivation
 - (c) Motivation and performance
 - (d) The power approach to leadership
 - (e) Characteristics of charismatic leaders
 - (f) Leader v/s Manager.
5. (a) Discuss the issue of work-family balance. 15
(b) Describe the negative effects of telecommuting. 5
6. Describe the large scale organizational change initiatives. 20

Section III (Only for IDOL students)

7. Write short notes on any four of the following :— 20
- (a) Graphology
 - (b) Checklists as a performance rating format
 - (c) Classroom lectures
 - (d) House's Path-Goal theory of Leadership
 - (e) Alderfer's ERG theory
 - (f) Forms of commitment.

(मराठी रूपांतर)

नियमित विद्यार्थ्यांकरिता]

(२ तास ३० मिनिटे)

[एकूण गुण : ८०

दूरस्थ शिक्षण संस्थेच्या विद्यार्थ्यांकरिता]

(३ तास)

[एकूण गुण : १००

सूचना : (१) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तर पत्रिकेत लिहावीत.

नियमित विद्यार्थ्यांकरिता :

(३) विभाग १ मधून कोणतेही दोन व विभाग २ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (८० गुणांकरिता एकूण चार प्रश्न सोडवा).

दूरस्थ शिक्षण विद्यार्थ्यांकरिता :

(४) विभाग ३ फक्त दूरस्थ शिक्षण संस्थेच्या विद्यार्थ्यांकरिता आहे. विभाग १ मधून कोणतेही दोन व विभाग २ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि विभाग ३ मधला प्रश्न सोडवा. (१०० गुणांकरिता एकूण पाच प्रश्न सोडवा).

विभाग १

१. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— २०
- (अ) पदनिश्चयन विपर्यास
(ब) कार्यकृती माहितीचे उपयोग
(क) विघातक आलोचना
(ड) प्रशिक्षणार्थीचे गुणधर्म (Trainee characteristics)
(इ) लैंगिक शोषणाच्या जाणीवेचे प्रशिक्षण
(फ) वेगवेगळ्या कार्यावर फिरवणे.
२. कार्य विश्लेषणाची व्याख्या देऊन त्याचे उपयोग, प्रकार व पद्धती स्पष्ट करा. २०
३. खालील मूल्यांकन पद्धती स्पष्ट करा :— १०
- (अ) मुलाखतीची प्रक्रिया आणि विषय (Content) १०
(ब) कार्यनमूना आणि परिस्थितीजन्य निर्णय चाचण्या. १०

विभाग २

४. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— २०
- (अ) Vroom च्या VIE सिद्धांताची मूल तत्त्व
(ब) प्रेरणेच्या उद्दिष्ट निश्चिती सिद्धांताचे व्यवहारिक मुद्दे
(क) प्रेरणा आणि कार्यकृती
(ड) नेतृत्वाचा सत्ता सिद्धांत (Power approach)
(इ) मोहक व्यक्तिमत्त्व असलेल्या नेत्याचे गुणधर्म
(फ) नेता विरुद्ध व्यवस्थापक.
५. (अ) कार्य-कुटुंब संतुलन या विषयावर चर्चा करा. १५
(ब) Telecommuting च्या नकारात्म परिणामांचे वर्णन करा. ५
६. संघटन बदलासाठी मोठ्या प्रमाणावर केल्या जाणाऱ्या विविध उपायांचे वर्णन करा. २०

विभाग ३

(फक्त दूरस्थ शिक्षण विद्यार्थ्यांसाठी)

७. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :— २०
- (अ) हस्ताक्षर चाचणी
(ब) Checklist पदनिश्चयन पद्धत
(क) वर्ग व्याख्याने
(ड) House चा Path Goal नेतृत्व सिद्धांत
(इ) अॅल्डरफर (Alderfer) चा ERG सिद्धांत
(फ) बांधिलकीचे प्रकार.